

Minnesanteckningar från samverkansmöte med de kommunala pensionärsråden (KPR)

<i>Datum</i>	2018-11-09
<i>Tid</i>	9.00-12.00
<i>Plats</i>	Landstingssalen, Landstingshuset, Stockholm
<i>Deltagare</i>	Enligt bifogad deltagarlista

1 Inledning

Marie Ljungberg Schött (M), sjukvårdslandstingsråd och ordförande för samverkan med pensionärsorganisationerna inom Stockholms läns landsting, hälsar alla välkomna till dagens möte som är mandatperiodens sista. En ny mandatperiod och ny politisk organisation i landstinget träder in vid årsskiftet till 2019.

2 5G-projektet – tjänster och utbyte av information ur ett äldreperspektiv

5G - 5:e generationens trådlösa system och nästa stora utvecklingsfas för mobilnätet.

Bengt Simonsson, teknksamordnare i användarföreningen för äldreomsorgens teknikutveckling, Teknikmarknad, informerar om digitalisering och vad tekniken kan erbjuda i välfärdstjänster och utbyte av information.

Han beskriver den mobila tekniska utvecklingen:

- Pacemaker – en svensk uppfinning
- 2023 - Blockkedjor hanterar våra skatteinbetalningar
- 2024 - 90 procent av alla världsmedborgare kommer åt all data som finns i världens datorer
- 2024 – Den första konstgjorda levern kommer att tillverkas i en 3D-printer
- 2024 - De flesta apparater i hemmet är uppkopplade
- 2026 - Artificiell intelligens utvecklas - om man ringer får man svar av en dator

MINNESANTECKNINGAR

Den nya tekniken ger nya utvecklingsmöjligheter för vård och omsorg såsom tillgång till journalen via nätet, hälsodata och sjukdomsdata lagrade i mobilen, läkarundersökningar på distans, trådlösa hjälpmedel för säker diabetesvård, trådlösa sensorer för att säkra att mediciner tas, robotkirugi, nätverkssjukvård, intelligenta duschar, permobiler och rullatorer, hemtjänst med fjärrstyrd bostadsanpassning, hemtjänst med robot, matleveranser med drönare och fjärrstyrd hjälp vid matlagning m.m.

Frågor som pensionärsråden tar upp till diskussion är bland annat att det är spännande att få information om nya möjligheter men tar även upp att i det fortsatta arbetet och dialogen är det viktigt att beakta etiska frågor, den personliga integriteten och hur den ska kunna hanteras i den högteknologiska verkligheten, mänskliga möten, vad vill jag bestämma själv, supportorganisation när tekniken inte fungerar, motivation, finansiering, strålningsrisker m.m.

Bengt Simonsson ger exempel på att den nya tekniken även kan vara positiv för den personliga integriteten (när den intelligenta duschen utvecklades fanns detta behov). Informationshanteringen och datasäkerheten i de nya mobila systemen är säkrare än de system vi har i dag (även pappershantering). Strålningen är stor i denna teknik och det pågår forskning kring detta. Kommunerna kommer att kunna erbjuda de nya möjligheterna till invånarna men alla kommer inte att använda dem (frivilligt).

Fortsatt dialog och utbyte med pensionärsorganisationerna är viktigt. Användarnas och personalens kunskaper och synpunkter ska tas tillvara när man utvecklar tekniken. PRO och SPF är med i arbetsgrupper och användarföreningen hoppas att arbetet framskrider och att den nya tekniken tas emot på ett positivt sätt. Det behövs flera intresserade pensionärsorganisationer som kan delta och påverka tekniken.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

3 Erfarenheter av sommarsituationen i vården och planering för jul-nyår

Erfarenheterna från vården under sommaren tas tillvara. Dialogmöten och diskussioner pågår med vårdgivarna inför jul och nyår. Alla chefläkare samarbetar med planeringen och förberedelserna. Kommunikation med kommunerna och tät samverkan med dem om utskrivning av patienter under helgdagarna är viktigt.

Chefläkare Johan Bratt och Zaklina Milenkovski, enheten för samverkan och stöd, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om sommarsituationen och planeringen i vården inför jul och nyår.

Situationen under sommaren var ansträngd på grund av värmen och luftfuktigheten som ledde till ökad sjuklighet för personer med kroniska sjukdomar och ökad sjuklighet i hjärt- och kärlsjukdomar. I samarbete med Locum arbetades för att få ner luftfuktighet och värme i vårdlokalerna. Vårdplatsituationen på akutsjukhusen var ansträngd. Tillgången till vårdplatser inom geriatriken varierade. Tillgängligheten till avancerad sjukvård i hemmet var i stort sett god. Näraakuterna fungerade bra som komplement till det akuta omhändertagandet och färre patienter gjorde besök på akutsjukhusen.

Inför jul och nyår är det brist på sjuksköterskor, undersköterskor och läkare i vården. Det leder till ändrade arbetssätt. Inom geriatriken på Karolinska Huddinge öppnas en specialavdelning den 3 december 2018 för äldre med infektioner för att dessa patienter ska få snabbare hjälp. Södertälje sjukhus öppnar upp flera avdelningar i januari. Norrtälje sjukhus tar emot flera ambulanstransporter för att underlätta situationen på Danderyds sjukhus.

Frågor som pensionärsorganisationerna tar upp till diskussion är vad som görs för att förbättra lönen och arbetsmiljön för personalen i vården och om det har blivit förbättringar för ett tryggt mottagande i hemmet (modell Stockholms stad). Johan Bratt och Zaklina Milenkovski svarar att det måste vidtas åtgärder inom arbetsmiljön, arbetsbelastning m.m. och en viktig åtgärd är att utveckla det lokala ledarskapet. Särskilt situationen för akut-, intensivvårds- och nattpersonal måste ses över. Förbättringar har skett för ett tryggt mottagande i hemmet. Även den nya lagen om utskrivning ger förutsättningar för förbättringar.

I diskussionen tas även upp anhörigperspektivet och behovet av bättre samarbete mellan landsting och kommun.

4 Äldrepsykiatri

Med en åldrande befolkning kommer depressioner inom några år att vara den vanligaste orsaken till funktionsnedsättning hos den äldre befolkningen.

Andreas Falk, enheten för psykiatri, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om förekomsten av psykisk ohälsa hos äldre och om landstingets vårdutbud.

I Stockholms län lider cirka 41 000 till 50 000 äldre av depression och cirka 18 000 till 34 000 av ångestsjukdom. Det var cirka 310 personer som var 65 år eller äldre i Sverige som tog sitt liv under 2014. Andelen äldre som vårdats för diagnoser som kan relateras till hög alkoholkonsumtion har ökat.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen beställer psykiatrisk vård genom att utarbeta avtal med landstingets egna vårdgivare eller genom upphandling av privata vårdgivare. Det utbud som finns för äldrepsykiatri är:

- Norra Stockholms psykiatri (Stadshagen i Stockholm), en öppenvårdsmottagning för äldrepsykiatri
- Norra Stockholms psykiatri (S:t Görans sjukhus i Stockholm), avdelning 23, äldrepsykiatrisk slutenvård (14 vårdplatser)
- Södra Stockholms psykiatri (Nacka sjukhus), öppenvård och slutenvård (6-8 vårdplatser)
- Karin Sparring Björksten är första specialist i tilläggsspecialiteten Äldrepsykiatri

Som utvecklingsområden nämns bland annat rutiner och arbetssätt i samverkan mellan kommunerna och landstinget, kartläggning och analys av den psykiska ohälsan, gemensamma vårdprogram samt missbrukspolicyn.

Frågor som pensionärsorganisationerna tar upp till diskussion är resurser i öppenvården för att fånga upp ensamhet och förhindra självmord, uppsökande verksamhet och förbättrad psykiatrisk kompetens inom primärvården och geriatriken. Andreas Falk informerar att avtalen i specialiserad psykiatri är bra, men att det är i vårdkedjan från hemtjänst och primärvård till den specialiserade vården som problem ofta uppstår. Den specialiserade psykiatrins uppdrag innehåller ingen uppsökande verksamhet.

Psykiatrins uppdrag är i en utvecklingsfas för bättre hjälp och stöd till äldre, till exempel KBT på nätet till äldre, även med hjälp och stöd med tekniken. Ökade krav på digitalisering kopplat till ersättningsmodeller håller på att utvecklas.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

5 Framtidens färdtjänst

Varje dag görs cirka 8 000 till 12 000 resor via färdtjänstens system. Per år bli det 4,1 miljoner resor.

Kenneth Svärd, trafikförvaltningen, informerar om färdtjänstverksamhetens framtid.

Från den 1 januari 2019 blir det en ny organisation för färdtjänstverksamheten. Färdtjänsten förs över till en färdtjänstnämnd från trafiknämnden i dag. Färdtjänstnämnden och dess utskott blir nya enheter. Det ger färdtjänsten en större dignitet genom närmare politisk styrning.

Cirka 70 000 resenärer är berättigade till färdtjänst. Medianåldern för färdtjänstresenärer är 80 år. Färdtjänsten omsluter 1,5 miljarder kronor. Målsättning för nöjdhetstalet är 90 procent (i september 2018 var nöjdhetstalet 86 procent).

Upphandling Färdtjänsttaxi är avslutad och det nya uppdraget för vinnarna i upphandlingen börjar den 1 april 2019.

Kommande upphandlingar är:

- Upphandling Rullstolstaxi (med kundval, utan kundval)
- Upphandling Bårtaxi
- Upphandling Närtrafik (fasta linjer)
- Upphandling Närtrafik (anropsstyrd trafik)
- Upphandling Callcenter (beställningsmottagning)
- Upphandling Resegaranti
- Upphandling Kundservice

Några utmaningar är den ökande trafiken, växande Stockholm, trafik hinder och akut förarbrist.

Presentationen sänds ut med minnesanteckningarna.

6 Övriga frågor

Alf Andersson överlämnar en fråga från PRO och SPF-seniorerna angående nästa samverkansmöte 2019:

Nästa samverkansmöte, våren 2019.

PRO och SPF seniorerna föreslår att nästa samverkansmöte - under våren 2019 - ägnas åt samarbetet mellan landstinget (regionen) och kommunerna inom hälso- och sjukvård och omsorg.

Det måste vara ett högst prioriterat område att det de närmaste åren utvecklas ett så nära samarbete inom detta område att det för den enskilde blir "sömlöst", inget strul utan ett samarbete utifrån den enskildes behov. Verksamheter som vid Tiohundra i Norrtälje bör uppmärksammas, inte som undantag utan som föregångare.

Mötet förutsätts samplaneras och genomföras av landstinget/regionen, kommunerna/Storsthlm och pensionärsorganisationerna. Helst bör en hel dag avsättas för detta, och målgruppen vidgas till att även omfatta politiskt ansvariga.

Svar önskas vid samverkansmötet.

Vänliga hälsningar

Alf Andersson
enligt uppdrag

Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) informerar att hon är positiv till fortsatt samverkan med pensionärsorganisationerna och idéer om bättre samverkansformer. Frågan överlämnas till den nya politiska organisationen som fastställs senare under hösten.

Jan Halldin, KPR Danderyd och SPF Idun Danderyd, har följande frågor angående nätdoktorer:

Som jag anført vid tidigare möten anser jag att digitala besök kan vara ett bra komplement i de ordinarie vårdcentralernas verksamheter speciellt om patienter har lång väg till sin vårdcentral. En helt annan sak är de rent digitala vårdbolagens verksamheter. Från början var det Kry och Min doktor nu är det väl minst ett tiotal andra nätläkarvårdbolag inblandade i dessa verksamheter.

Jag skulle vilja ha en redogörelse över tid till idag av utvecklingen rörande dels antalet nätläkarbesök för SLL:s invånare och dels SLL:s kostnader för dessa besök.

Jag skulle vilja höra hur ni politiker ser på de rent digitala vårdbolagens verksamheter. Tycker ni att de kan fortsätta och ta pengar från övrig sjukvårdsverksamhet till allt ökande kostnader? Om inte vad gör ni politiskt för att stoppa de rent digitala vårdbolagens verksamheter?

Joakim Jarnryd, hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar att i Region Jönköping görs flest digitala kontakter. I Södermanland har de digitala kontakterna ökat något. Den prognostiserade kostnaden för Stockholms läns landsting är 180 miljoner kronor. I januari 2018 gjordes 13 000 digitala vårdmöten. I maj skedde en viss ökning och i september en viss minskning. Dessa besök faktureras hemlandstinget där patienten är folkbokförd. Dessa kostnader bokförs på utomlänskontot och tränger inte undan ersättningen till våra vårdgivare. Stockholms läns landsting kan inte stoppa dessa besök. Enligt patientlagen har alla rätt att söka all offentligt finansierad öppenvård inom eller utanför det egna landstinget.

Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) anser att en läkare inte enbart kan vara nätläkare utan patienten måste även ha tillgång till fysiska besök hos läkaren. Landstinget/regionen ska ha rätt att granska och följa upp dessa verksamheter. Digitala vårdbesök kommer att öka i framtiden. Det är bra att de kommunala pensionärsråden och pensionärsorganisationerna är med och bevakar området.

7 Nästa möte

Ny politisk organisation fastställs senare under hösten. Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) lämnar över till den nya politiska organisationen att utforma dialogen och samverkansformerna i fortsättningen.

8 Avslutning

Ordförande Marie Ljungberg Schött (M) tackar alla deltagare för intressanta möten med de kommunala pensionärsråden under mandatperioden och avslutar mötet.

Vid anteckningarna
Lisbeth Ekebom

Samverkansmöte med de kommunala pensionärsråden (KPR), 9 november 2018

	Marie Ljungberg Schött (M)	Ordförande, sjukvårdslandstingsråd
	Agneta Sköldstedt	Stockholm, Hägersten-Liljeholmen
	Alf Andersson	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
	Anders Björendahl	Upplands Väsby
	Anders Magnusson	Botkyrka
	Anita Gröning Persson	Järfälla
	Ann E Gould	Nynäshamn
	Ann-Marie Fridh	Upplands-Bro
	Astrid S Sundström	Ljusterö, Österåker
	Barbro Graeffe	Sollentuna
	Barbro Trygg	Stockholm, Skarpnäck
	Bengt Johansson	Södertälje
	Boel Holst	Stockholm, Södermalm
	Britt-Marie Lindblad Karlén	Stockholm
	Bruno Landstedt	Sigtuna
	Britt Anstrell	Stockholm, Skarpnäck
	Caisa Ekstrand	Södertälje
	Clarence Kopparberg	Stockholm, Skarpnäck
	Doris Gävefeldt	Upplands-Bro
	Elsemarie Bjellqvist	Stockholm

DELTAGARLISTA
 2018-11-09

	Erland Bridell	Värmdö
	Eva Lantz	Hälso- och sjukvårdsförvaltningens samrådsgrupp
	Gun Häll	Ekerö
	Gunilla Kvarntorp	Österåker
	Gunnar Sandell	PRO distriktet Stockholms län
	Gunnel Färm	Stockholm
	Gunnel Ragnhäll	Huddinge
	Gunvor Hansson	Upplands-Bro
	Gunvor Jonsson	PRO distriktet Stockholms län
	Göran Råsmar (C)	
	Hans Lindqvist (C)	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
	Helena Kivisaari	Stockholm
	Ilse Forsberg	Salem
	Inga Lundvall	Stockholm
	Iréne Svensson	Stockholm
	Jan Halldin	Danderyd
	Jean-Pierre Zune	Botkyrka
	Karin Öhrner	Sundbyberg
	Kent Ivarsson	Programberedningen för äldre och multisjuka
	Kerstin Eriksson	Haninge

DELTAGARLISTA
 2018-11-09

	Kerstin Svenson	Stockholm
	Kjell Larsson	Haninge
	Lars Wettergren	
	Lena Sernevåg	PRO distriktet Stockholms län
	Lisbeth Crabo Ljungman	Programberedningen för äldre och multisjuka
	Lola Carlsson	Stockholm, Hägersten-Liljeholmen
	Margareta Randwall	Solna
	Margaretha Persson	Stockholm
	Mikael Ottosson	Österåker
	Moa Bern	Nacka
	Mona Rudenfeldt	PRO distriktet Stockholms län
	Monica Ulfhielm	Landstingsstyrelsens pensionärsråd
	Monica Ungerholm	Värmdö
	Ola Hägg	Programberedningen för äldre och multisjuka
	Olle Eriksson	Stockholm
	Ritva Elg	Österåker
	Runo Carlsson	Solna
	Sten Fylkner	Stockholm, Östermalm
	Sven Erik Wånell	Lidingö
	Tellervo Axner	Österåker
	Ulla Lindqvist	Stockholm, Östermalm

